

Birikim, ölinize bir kez daha hayli gecikmiş olarak geçiyor. Şimdiye kadar birçok kez çeşitli nedenlerle ortaya çıkan gecikmelerimiz okurlarımızca sık sık şikayet konusu edildi. Biz de bu sürekli aksaklığı bir türlü bütünüyle ortadan kaldıramadık.

Ancak bu sayımızdaki gecikme öyle sıradan bir aksaklık değil. **Birikim**'i uzun zamandır dizen-tertip eden-basan Kent Basımevi bastığı bir broşürden ötürü «illegal örgütün yayım faaliyetlerini sürdürme» türü bir suçlama sonucu güvenlik makamlarınca kapatıldı. Basımevi sorumluları kovuşturmaya uğradılar, hattâ bir süre gözaltında kaldılar.

Biz, hem küçük bir dayanışma amaçımızdan ötürü hem de **Birikim**'i, görece karmaşık tekniğiyle başka bir yerde basmanın zorluğunu gözönüne alarak, Kent Basımevi'nin açılmasını beklemeyi kararlaştırdık. Fakat sonunda bu sayımızı başka bir yerde basmak zorunda kaldık.

Bu arada da olaylar gelişti, hazırladığımız sayının özellikle Türkiye'de olan bitenlere ilişkin yorumları kapsayan yazıları bir anlamda «eskidi». Bunu en başta belirtmek istiyoruz. «Türkiye'de...» bölümünde okuyacağımız yazı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü başlıklı «uyarı» metninin politik arenaya sürülmesini izleyen birkaç gün içinde yazılmıştı. **Birikim** de bunun yaklaşık 1 hafta-on gün ardından çıkacağı için bu yazı daha çok bir «güncel yorum» niteliğindedeydi.

Bu bakımdan, sözkonusu yazının bazı yerlerinde, şu ana kadar kamuoyunda pek çok kez konu edilmiş bazı görüşlerin tekrar edildiği izlenimine kapılmak mümkün. Ancak biz yine de bu yazımızı olduğu gibi yayımlıyoruz.

Ashnda, bu yazıyı şimdi de yayımlamak için oldukça güçlü bir gerekçemiz var: Bu metnin asıl amacı, olan bitenler hakkında mantıklı bir açıklama yapmanın ötesine geçiyor. Hemen tüm sorunlarda sözü döndürüp dolastırıp getirmek istediğimiz nokta burada da belirleyici: Sosyalistler ne yapmalı? Bunca olağanüstü koşulun biraraya geldiği bir ortamda, varlığına yönelecek şiddetli ve sistemli bir tehdidin yavaş yavaş gün ışığına çıkmaya başladığı şu sıralarda, Türkiye Sos-

yalist Hareketi diye adlandırılan alan içindeki unsurlar ne yapmalılar? Bu soruya mümkün olduğunca geniş bir perspektifle etkili bir cevap getirmekten daha önde gelen bir görev düşünemiyoruz.

Elinizdeki **Birikim** sayısının hemen ardından çıkacak ikinci bir sayıda, «uyarı» metninin yarattığı ortamdan bugüne uzanan gelişmeler, hükümetin «cansiparane» kararları v.b., sözkonusu görev ışığında yorumlanacak. Bu sayıyı bir daha giderilemeyecek bir gecikmeye meydan vermeksizin okurlara ulaştırmak için, ortaya konması gereken yeni tahlil ve yorumları gelecek sayıya bırakmak zorunda kalıyoruz.

Afganistan'a Sovyet askeri birliklerinin müdahalesi, şüphesiz bütün dünyada «günün olayı» durumunda. Afganistan «olayı»nın gelişimi üzerinde geçen sayımızda etraflıca durmuştuk. Bu arada çıkardığımız bir özel sayı ile, Afganistan «olayı»na ilişkin sosyalistçe tavır alma bakımından hayati noktaları ortaya koymaya, ülkemizde SSCB devletinin «hoparlörlüğüne» sıvanmış güçlerin propagandasına karşılık vermeye ve Afganistan «olayı»nın uluslararası çerçevedeki anlamı, yine bu çerçeve içindeki muhtemel gelişmeler üzerine birtakım öngörülerimizi sıralamaya çalıştık. Sosyalizmin uluslararası planda karşı karşıya kaldığı son büyük rezalet olan, SSCB devletinin Afganistan'a müdahalesi üzerine söylememiz gerekenleri bu özel sayıda söylediğimize inanıyoruz. Bu nedenle **Birikim**'in bu sayısında aynı konuda bir yazı yer almıyor.

ABD-İran gerilimi gerçi SSCB devletinin Afganistan'da giriştiği operasyon nedeniyle bir parça geri planda kaldı. Ama unutulmamalı ki, Ortadoğu'nun bir «kaynaktan» olduğu fikrinin «herkeste» uyanmasın en çok katkıda bulunan etmen buydu. Nitekim henüz ne Tahran'daki ABD Elçiliğinde işgal kalktı, rehinelere salıverildi, ne de bu gerilimin dağılmasını sağlayacak herhangi bir ilerleme kaydedildi.

İran bu gerilimdeki ve Ortadoğu'nun genel

B

11
İst. Ağ

hareketliliğindeki rolü kadar, kendi iç gelişmelerıyla de dikkat çekiyor. Şah'a karşı mücadelenin yükselişiyle birlikte adları bütün dünya iletişim araçlarında günde beş-on kez geçen iki dini önder Ayetullah Şeriatmedari ve Humeyni, şu anda açık bir cepheleşme içinde görülüyorlar. Daha önceleri ikisi arasında belirli nüansların bulunduğundan söz edilirdi; oysa şimdi her ikisinin «yanhılarının» çatışmaları üzerine haberler dinleniyor. İran'ı konu alan yazımızla birlikte bu iki önderin bazı görüşlerini aktararak, İran olayına —şimdiye kadar birçok kez birçok yönden yapmaya çalıştığımız gibi— ışık tutmayı amaçlıyoruz.

..

Afganistan'a ilişkin haberlerin verilmesi, birçok devrimciyi, demokrata, «kitle iletişimi» sorunu üzerinde bir kez daha düşünmeye itmiş olmalı. Kitle iletişiminin ve «araçlarının» toplumsal hayat içinde etkisi son derece önemli bir konu olduğundan, bir sayımızda bu sorunu «ağırlıklı konu» olarak işlemeyi daha önce planlamıştık. Şimdi birkaç yazıyla gündeme getirdiğimiz bu sorunun öneminin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak özel koşulların varlığı bu açıdan elverişli bir durum. Kitlelerin burjuva düzenleriyle, egemen ilişkilerle «bütünleştirilmesi»nde burjuva toplumunun ideolojik yeniden-üretiminde oynadığı muazzam rol nedeniyle, kitle iletişiminde özel olarak eğilmek gereklidir. Kitle iletişimi, sosyalistlerce kesinlikle ısrarlı bir şekilde ve zengin, geniş bir bakışla kalıcı bir pratiğin yürütülmesini gerektiren bir alandır. Kitle iletişimi konusundaki görüş ve katkıları bundan sonra da çeşitlendirmeye ve imkân bulduğumuz ölçüde aktarmaya çaba göstereceğiz. İlk amacımız, sosyalistler açısından kitle iletişimi sorununun, sadece büyük basının sermayenin sözcülüğünü yapması veya radyo-TV'

nin düzenin resmi güçlerince fiilen denetlenmesinden ötede yattığının anlaşılması. Toplumun hayatı üzerinde bu derecede biçimlenici etkisi olan kitle iletişiminin hayatı mücadele alanı olduğunu gösterebilmeye bu alana ilişkin tutarlı, zengin ve pratik sonuçlar doğurucu bir yaklaşımın oluşturulmasını sağlamaya çalışıyoruz.

..

Bu sayımızda, Türkiye'deki devrimci-demokratik mücadele açısından önemi büyük olan «öğrenci hareketi»ne ilişkin bir tartışma başlatmaya çalışacağız. Amacımız, «öğrenci hareketi» denen alanda bugüne kadar süregelen devrimci pratiğin bir özelleştirilmesine hareketle, «eğitim-öğretim alanında alternatif bir hareket»in programına doğru yürümeye ilk olarak, şimdiye kadarki pratiği eleştiren bir yazının birinci bölümünü sunuyoruz. Gelecek sayımızda bu yazının devamını yayınlayacağız. «Eğitim-öğretim alanında alternatif bir hareket» programına ilişkin olarak bildiğimiz görüşlerimizi açıklamanın ötesinde, bir tartışmayı yaratmak istiyoruz. Bu bakımdan, zengin oluşturacağımız metinlerden çok, gönderilecek olanlar önemli. Bu tartışma gösterilen ilgiye göre, kısa zamanda sonuçlandırmak veya uzatmak gerekli olacak.

..

Son olarak, bu sayımızda yer almayan «Yeni Sosyalizm Tarihinden Belgeler» bölümümüzü sürdürdüğümüzü, gelecek sayımızda Mustafa Suphi'yi konu alan bir araştırma ile «Belgeler»e devam edeceğimizi belirtelim.

Birikim